

30

දැනුම මත පදනම් ආර්ථිකය හා සමාජ සාධාරණත්වය උදෙසා කළමනාකරණ පිළි උපාධිධාරීන්ගේ මෙහෙවර

මහාචාර්ය නාරද වර්ණසූරිය

ශ්‍රී ජයවර්ධනපුර විශ්වවිද්‍යාලයේ 2007 උපාධි ප්‍රදානෝත්සව දේශනය පැවැත්වීමට මා වෙත කරන ලද ආරාධනය මට දක්වන ලද ඉමහත් ගෞරවයක් කොට මම සලකමි. මේ කාර්යය සඳහා මට ආරාධනය කිරීම පිළිබඳ ව කළමනාකරණ අධ්‍යයන සහ වාණිජවිද්‍යා පීඨයේ පීඨාධිපතිතුමාට සහ අධ්‍යයන කාර්ය මණ්ඩලයට මාගේ ස්තූතිය පුද කර සිටිමි. මා මෙම විශ්වවිද්‍යාලයේ උපකුලපති වශයෙන් සේවය කළ වකවානුව තුළ ඔබගේ අධ්‍යයන පීඨය සමඟ සමීප සබඳතා පැවැත්වීමට අවස්ථාවක් මට ලැබුණ අතර, ඔබ විසින් එකී කාලය තුළදී වර්ධනය කර උගන්වන ලද නිර්මාණශීලී හා ප්‍රගතිශීලී විෂය ධාරා පිළිබඳව මම හොඳින් දැන සිටියෙමි.

ඔබගේ විද්‍යා පීඨය කළමනාකරණ අධ්‍යයන අංශයෙහිලා ශ්‍රී ලංකාව තුළ පුරෝගාමීකයන් වූ අතර කළමනාකරණ විෂය ධාරාවට ඇතුළුවන විශ්වවිද්‍යාල සිසුන්ගේ හරය ඔබ පීඨයට ඇදී එන බව ද මා දන්නා කාරණයකි.

රජයේ මෙන් ම පෞද්ගලික ක්ෂේත්‍රයේ අවශ්‍යතාවන්ට ගැලපෙන විවිධ විෂය ධාරා වැඩිම ප්‍රමාණයක් ඉදිරිපත් කර ඇති පීඨය වන්නේ ද ඔබ පීඨය යි.

ඔබ පීඨය විසින් මෙහෙයවන මේ හැම විෂය ධාරාවක ම විශේෂ ලක්ෂණ හා ශක්තීන් ගැබ්ව ඇති බවත් ඒවා වර්ධනය කිරීමට ඔබ අධ්‍යයන කාර්ය මණ්ඩලය බලවත් වෙහෙසක් දරා ඇති බවත් මා දන්නා කරුණකි. මෙකී අධ්‍යයන ක්ෂේත්‍රයන්හි නිර්මාණාත්මක පැතිකඩක් නිරීක්ෂණය කිරීමටත්, ඒවාට සෘජු ව ම සහභාගී වී ක්‍රියා කිරීමටත් අවස්ථාව ලද මා නියතයෙන් ම විශ්වාස කරන්නේ හැකියාවන් ප්‍රශස්ත මට්ටමින් කළඵලි දැක්වීමට හැකි මෙවැනි පාඨමාලාවන් හැදෑරූ ඔබ සියලු දෙනා සැබවින් ම වාසනාවන්ත ශිෂ්‍ය කණ්ඩායමක් බව ය.

ශ්‍රී ලංකාව ආශ්‍රයෙන් කථා කරන විට මට කිවහැක්කේ ඔබ “විශිෂ්ට ගණයට” අයත් වන කණ්ඩායමක් බවයි. කළමනාකරණ වාණිජ ක්ෂේත්‍රයේ විශේෂ විෂය ධාරාවක පුහුණුව සම්පූර්ණ කර ගෞරවණීය විශ්වවිද්‍යාලයකින් උපාධියක් ලැබ අනාගතය ඵලිපත්තේ සිටින ඔබ සැමට ඔබගේ ඉදිරි ජීවිතයේ සාර්ථකත්වය ප්‍රාර්ථනා කරන අතර කළමනාකරණ වෘත්තීය අද ලෝකයේ මුහුණ පා සිටින අභියෝගාත්මක වූත්, කල්පනාකාරී ව සලකා බැලිය යුතු වූත් කරුණු කිහිපයක් ගැන ඔබගේ සිතිවිලි යොමු කිරීමට මම අදහස් කරමි.

මෑත කාලයේදී විශ්වවිද්‍යාලයක ඇති සමාජයීය වැදගත්කම දැනුම මත පදනම් වූ ආර්ථිකය නමැති රාමුව තුළ පිහිටා ඇත. සුභසාධක රාජ්‍ය සංකල්පය බිඳවැටීමත් සමඟ ගෝලීය නිදහස් වෙළඳපළේ වර්ධනය සිදු වූ අතර දැනට අනුගමනය කිරීමට ඇති එකම සමාජ අනුරුව දැනුම මගින් මෙහෙයවනු ලබන ආර්ථිකය යි.

දැනුම මත පදනම් ආර්ථිකයන් වශයෙන් අර්ථ දක්වනුයේ, දැනුම නිර්මාණය, පැතිරීම හා භාවිතය මඟින් වැඩෙන හා සංවර්ධනය වන ආර්ථිකය යි. දැනුම මත පදනම් ආර්ථිකයන් කුළුණු හතරක් මත පිහිටා ඇත. මේවා අතර මුල් වනුයේ දැනුම කාර්යක්ෂම ලෙස නිර්මාණය කර බෙදා හැරීමට හා ඒවා ප්‍රයෝජනයට ගැනීමට අනුබල දෙන වෙළඳ පරිසරයකි. තොරතුරු කාර්යක්ෂම ව හුවමාරු කර ගැනීමට, ඒවා බෙදාහැරීම හා සැකසීම සඳහා ගතික යටිතල පහසුකම් සහිත අදහස් හුවමාරු පද්ධතියක් පිහිටවීම දෙවැන්න යි. දේශීය පරිසරයට ගැළපෙන පරිදි දැනුම නිර්මාණය කිරීම, අවශෝෂණය කිරීම හා සුදුසු සේ සකස් කර ගැනීම සඳහා නවතම ක්‍රම භාවිත කරන විශ්වවිද්‍යාල, පර්යේෂණ ආයතන හා කාර්මික ආයතන සමූහයක පැවැත්ම, තෙවැන්න වන අතර දැනුම නිර්මාණය කිරීමට හා එය ප්‍රායෝගික වශයෙන් වැඩ කටයුතුවල භාවිත කළහැකි පුහුණු ශ්‍රම හමුදාව සිටුව වන අත්‍යවශ්‍ය කුළුණ යි.

ඔබ අද නවකයන් වශයෙන් එකතු වන්නේ එවැනි සුදුසුකම් ලද නිපුණතා ඇති අවශ්‍යතාවන් අනුව හැඩ ගැසීමේ හැකියාව ඇති ශ්‍රම බල හමුදාවකට යි. මේ සමාජයීය අනුරුවෙහි ඔබගේ කාර්යභාරය වන්නේ රැකියා අවස්ථා ඔබ සොයා පැමිණෙන තෙක් බලා සිටීම නොවේ. ඔබෙන් අපේක්ෂා කරනුයේ රැකියා අවස්ථාවන් හඹා ගොස් ඒවා තම ග්‍රහණයට ගැනීම යි. ඔබට අවස්ථා නැත්නම් ඔබ අවස්ථා නිර්මාණය කළයුතු යි. සිතා බලා ගනු ලබන අවදානම්වලට මුහුණ දීමට තරම් ඔබ එඩිතර විය යුතු යි. අනතුරුවලට මුහුණදීමේ ශක්තිය ඔබට තිබිය යුතු යි. සැකෙවින් ප්‍රකාශ කරන්නේ නම් ඔබේ ජීවිතයටත්, වැඩ ලෝකයටත්, ඔබ තුළ ව්‍යවසායකත්ව දැක්මක් තිබිය යුතු ය.

කෙසේ වෙතත් මෙම සංවර්ධන රටාවේ හිඬුසක් වශයෙන් පවතින එක් පැතිකඩක් ඇත. එනම් සමාජ හා ආර්ථික සාධාරණත්වය කෙරෙහි යොමුවක් නොතිබීම යි. ආර්ථික වශයෙන් තරඟකාරී සමාජයක් නිර්මාණය කිරීම කෙරෙහි දැක් වූ දැඩි අවධානය නිසා සාධාරණ හා යුක්තිසහගත සමාජයන් පිළිබඳ අදහස් සෝදා පාලුවට ලක් ව ඇත. ආර්ථික වර්ධනය කරා යන ගමන හුදෙක් අන්තයක් බවට පත් ව ඇත. දුප්පත් ජනතාව සමාජ ආරක්ෂණ දැලකින් ආවරණය නොකර ඇති කළ නිදහස් වෙළෙඳපල ප්‍රතිපත්තිය ඇත්තත් හා නැත්තත් අතර පරතරය වැඩි කිරීමට හේතු වී ඇති අතර නැත්තවුන් තවදුරටත් කොන්කිරීම මෙහි ප්‍රතිඵලය වී ඇත.

ලෝක ඉතිහාසයේ වැඩිම ආර්ථික වර්ධනයක් පෙන්නුම් කළ කාලවකවානුව වනුයේ විසිවන ශතවර්ෂයෙහි අවසන් දශක දෙක ය. එහෙත් ඒවායේ යහපත් ප්‍රතිඵල නැත්තවුන් වෙත උරුම වූ බවක් නොපෙනේ. මේ වකවානුව තුළ වර්ධනය වූ ධනයෙන් 90% සාන්ද්‍රණය වී ඇත්තෙ ජනගහනයෙන් ධනවත් කොටස වූ 10% වෙත ය. මුර්ත වශයෙන් ගත් කල ඇති නැති පරතරය පුළුල් වී ඇතිවා පමණක් නොව, දුප්පතුන් තවත් දුප්පත් වී ඇත.

ඇමෙරිකානුවන් මිලියන 45ක් ඇතුළු ව ලෝක ජනගහනයෙන් 40% ක් දරිද්‍රතාවේ ඉමෙන් පහළ මට්ටම්වල ජීවත් වන අය යි. වසරකට දළ ජාතික නිෂ්පාදිතයෙන් 6% - 8% අතර වර්ධනයක් ඇතැයි උදම් අනන්ත ඉන්දියාවේ මිලියන 380 ක් ජීවත් වන්නේ දිනකට ඩොලර් එකකට වඩා අඩු ඉපයීම් ලබමිනි.

දැනුම මත පදනම් ආර්ථිකයේ ඇති මේ කළු පැල්ලම අනුවේදනීය ලෙස මතුකර දැක්වූ අයෙකි, බිල්ගේට්ස් (Bill Gates). නූතන ලෝකයේ සිටින විශිෂ්ටතම ව්‍යවසායකයකු වන මොහු හාවඩ් විශ්වවිද්‍යාලයට බැඳී ටික කලක් එහි අධ්‍යාපනය ලැබුවකු වන අතර මෘදුකාංග නිෂ්පාදන වෘත්තියට අවතීර්ණ වී ව්‍යාපාර ලෝකයේ අතිවිශාල ප්‍රසිද්ධියක් ලැබුවෙකි. පසුකලෙක එම විශ්වවිද්‍යාලයේ ම උපාධි ප්‍රදානෝත්සව සභාව අමතමින් ඔහු මෙසේ කියා සිටියා. "හාවඩ් විශ්වවිද්‍යාලයේ මා ගත කළ කාලය තුළ මා මතකයේ වඩාත් හොඳින් රැඳී තිබෙන්නේ ඒ ආයතනය තුළ මා දුටු ජවය හා බුද්ධි

බල මහිමය යි. එම අත්දැකීම වරෙක ප්‍රීතියෙන් ඉපිල යාමටත් වරෙක බියෙන් හා අධෛර්යයෙන් හැකිලියාමටත් හේතුවූ නමුත් හැම විටම එය අභියෝගාත්මක වූවා.”

“භාවඬි විශ්වවිද්‍යාලයට ඇතුළුවීමට ලැබීම විශේෂ වරප්‍රසාදයක් සේ මම සලකනවා. එම ආයතනයෙන් මා උපාධිය සම්පූර්ණ කිරීමට පෙර බැහැර ගිය නමුත් එහි ගතකළ කාලය තුළ මා ඇති කර ගත් මිතුදම් හා මා ක්‍රියාත්මක කළ අදහස් මා තුළ බලවත් විපර්යාසයක් ඇති කළා. එහෙත් එම කාලය දෙස ආපසු හැරී බලන විට මට පශ්චාත්තාප වීමට හේතු වූ කරුණක් තියෙනවා. එනම් මා භාවඬි විශ්වවිද්‍යාලයෙන් පිටව ගියේ ලෝකයේ පැවති අප්‍රසන්න අසමානකම් ගැන නිසි දැනුමක් නොමැතිව යි. සෞඛ්‍යය, ධනය සහ දියුණුවීමට අවස්ථාවක් ලබාගැනීම සඳහා තිබූ ඉමහත් අසමානකම් නිසා බලාපොරොත්තු සුන් වූ ජීවිත ගතකිරීමට ලක්වන කෝටි සංඛ්‍යාත ජනයා ගැන මා කිසිසේත් දැන සිටියේ නැහැ.”

“භාවඬිහිදී මා ආර්ථික විද්‍යාව හා දේශපාලන විද්‍යාව ගැන නව අදහස් ඉගෙන ගත්තා. විද්‍යා අංශයේ නව දියුණුව ගැන මා දැනුවත් වූවා. මනුෂ්‍යත්වයේ ශ්‍රේෂ්ඨතම අභිවෘද්ධියට හේතු වන්නේ මෙකී සොයාගැනීම නොවන බවත්, මෙකී සොයාගැනීම කොතෙක් දුරට සමාජයේ පවතින අසමානතාව පිටුදැකීමට යොදා ගන්නේ ද යන සාධකය මත බවත් ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදය මඟින් හෝ සාර්ථක මහජන අධ්‍යාපන මඟින් හෝ ප්‍රශස්ත සෞඛ්‍ය සේවාවන් මඟින් හෝ පුළුල් ආර්ථික අවස්ථාවන්ට මග පෑදීම මඟින් හෝ වේවා අසමානතා අඩුකිරීම උසස්ම මානව කාර්ය සාධනය සේ මම දකිනවා.”

ධනය එක්රැස්කිරීම සඳහා වූ මේ අසංරෝධිත උත්සාහයේ ආදිනවවලින් දියුණු ලෝකය මුක්ත වී නැහැ. ඇමෙරිකානු නිදහස් සටනේ පුරෝගාමියකු වූ තෝමස් ජෙපර්සන් (Thomas Hefferson) 1802 දී කළ ඔහුගේ දුරදර්ශී දෘෂ්ටි පිළිබිඹු කරන ප්‍රකාශයක් කරා යමු. එය මෙසේ යි.

“රටකට එරෙහි ව නැගී සිටි හමුදාවකට වඩා එම රටේ බැංකු ආයතන රටෙහි නිදහසට තර්ජනයක් විය හැකි යයි මා විශ්වාස කරනවා. ඇමෙරිකානු ජනතාව යම් දිනක මුදල් නිකුත් කිරීමේ බලය පෞද්ගලික බැංකු වෙත පවරා දෙයි ද (පළමුකොට උද්ධමනය මඟින් ද දෙවනුව අවප්‍රමාණය කිරීම මඟින් ද) එම බැංකු සහ බැංකු වටා වර්ධනය වන වෙනත් සංස්ථාපිත ආයතන මිනිසුන්ගේ සියලු ම වත්පොහොසත්කම් ශුන්‍ය කිරීම මඟින් සිය මුතුන් මිත්තන් විසින් සටන් කොට දිනාගත් භූමියෙහි නිවාස අභිමියන් ලෙස දිනක අවදිවීමට මග පාදන බව මට නිසැක යි.”

මොහු විසින් එදා කළ ප්‍රකාශයෙන් ගම‍්‍ය වූ අදහස අද මූල්‍ය ලෝකයේ සිදුවන දේ පිළිබඳ අනාවැකියක් මෙන් දැනේ.

මාග්‍රට් තැචර් (Margaret Thatcher) සහ රොනල්ඩ් රේගන් (Ronald Reagan) ගේ පාලනයන් යටතේ ගෝලීය නිදහස් ආර්ථිකයේ නිර්බාධක රැල්ල මඟින් නිදහස් වූ කාලය තුළ, මෙයට පෙර ඉතා ගෞරවාන්විත ව සහ සුපරීක්ෂාකාරී ව ක්‍රියා කළ බැංකු, මූල්‍ය ආයතන, උගස් හා ගොඩනැගිලි සමාගම්, රක්ෂණ සමාගම් ආදිය සුපරීක්ෂාකාරී ව ම කටයුතු කිරීමෙන් බැහැර ව, අතිධාවනකාරී ලෙස කෙටි කාලකයකදී උපරිම ලාභ ලැබීමේ චේතනාව පෙරදැරි කරගෙන කටයුතු කරන්නට පෙළඹිණ. සංස්ථාපිත ලෝකයේ ඉහළ ම තැන්වල සිටින්නන් විසින් ගතහැකි අවදානම පිළිබඳ සාමූහික වශයෙන් ම අධිකක්සේරුවක් කිරීමටත්, නොසැලකිලිමත් ලෙස කටයුතු කිරීමටත් පෙළඹී ඇත. සංස්ථාපිත වගකීම පරයා සංස්ථාපිත අලප්ප්ඛව ඉස්මතුවී ඇත.

ගෝලීය වශයෙනුත්, දේශීය වශයෙනුත් දැනට අපට දක්නට ලැබෙන මූල්‍ය ආයතනවල බිඳවැටීමට හේතුව ඉහළ හා මධ්‍යම තැන්වල සිටින කළමනාකරුවන් සමාජ හා සදාචාරාත්මක අගයන් පිළිබඳව දැක් වූ උභත අවධානය යි.

නූතන කළමනාකරණ අධ්‍යාපනයේ අන්තර්ගතය හා සංවිධානය සාර්ථක ව ළඟා කර ගැනීමට අවශ්‍ය සාධකයක් වශයෙන් සදාචාරාත්මක අගයන් හා සමාජ සාධාරණත්වය කෙරෙහි සැලකිල්ලක් නොදැක්වීම ගෝලීය මූල්‍ය ප්‍රශ්නයටත්, සමාජයෙහි ඇති නිදන්ගත අසමානත්වයන්ටත් හේතු පාදක වූ බව බොහෝ දෙනා සිතීම පුද්ගලයට කරුණක් නොවේ.

මීට වසර පහකට පෙර විශේෂයෙන් එන්රන් (Enron) සහ වර්ල්ඩ් කොම් (World com) වැනි වෙළඳ ආයතනයන් අපකීර්තියට ලක්වූ අවස්ථාවේ ද ඇමෙරිකාවේ තිබූ ව්‍යාපාර පාසල් (Business School) සමාජය තුළ දෝෂ දර්ශනයට ලක්විය.

මෙයට හේතු වූයේ මේ සිද්ධීන් සම්බන්ධ වෝදනා ලද කුට කළමනාකරුවන් බොහෝ දෙනා රටේ පිළිගත් ව්‍යාපාර පාසල්වල MBA උපාධි ලබාගත් අය වීම යි. මේ අවස්ථාවේදී ඇමෙරිකාවේ සංස්ථාවල ඇති සදාචාරාත්මක ක්ෂයවීමට ඇති එකම විසඳුම MBA උපාධි ලබා සේවය කරන වයස 35ට අඩු සියලු දෙනා සේවයෙන් පහකිරීම ය යන විචාරක මතය බොහෝ දෙනාගේ පිළිගැනීමට ලක් විය.

ව්‍යාපාර ආචාරධර්ම (Business Ethics) සඟරාවේ මෑතකදී පළවූ වාර්තාවක් අනුව Financial Times පත්‍රයේ වර්ගීකරණය අනුව ලොව විශිෂ්ට ගණයේ MBA පාඨමාලා පහතකින් ආචාර විද්‍යාව පිළිබඳ වෙන ම පාඨමාලාවක් පවත්වනුයේ 25% ක පමණි. 1988ට වඩා මෙය 5 ගුණයකින් වැඩිවීමකි. කෙසේ වෙතත් ඔවුන්ගෙන් තුනෙන් එකක් පමණ සංස්ථාපිත සමාජයීය වගකීම, ආචාර ධර්ම සහ තිරසාර පැවැත්ම යන මාතෘකා MBA උපාධියේ කොටසක් වශයෙන් උගන්වන බව හෙළිවිය. මේවා අන්දකිම් පාදක ඉගෙනීම් ක්‍රමවේදය මඟින් හෝ ගැලී කටයුතු කිරීමේ තාක්ෂණය මඟින් ඉගැන්වීම කළේ ආයතන කිහිපයක පමණයි.

සංස්ථාපිත සමාජයීය වගකීම වෙත නූතනයේ යම් නැඹුරුවක් දක්වා ඇතත් එය හුදෙක් පසු සිහිවිල්ලක් වශයෙන් පමණක් ක්‍රියාත්මක වන බව පෙනේ. මෙය ක්‍රියාවට නංවන ආයතන එය හුදෙක් වාචික සංකල්පයක් වශයෙන් පමණක් පවත්වාගෙන යාමට පෙළඹී ඇති බවක් පෙනී යයි.

තවමත් බොහෝ දෙනා අනුමතය කරන්නේ නිදහස් වෙළඳ පොළ න්‍යායේ න්‍යායාචාර්ය වශයෙන් සැලකෙන නොබෙල් ත්‍යාගලාභී මිල්ටන් ෆ්‍රිඩ්මන්ගේ (Milton Friedman) ව්‍යාපාරයක ඇති එකම වගකීම වනුයේ ලාභ වැඩිදියුණු කිරීමට කටයුතු කිරීම යි යන ඉගැන්වීම යි. ඔවුන් අනුමතය කරන්නේ වක්‍රෝක්තියෙන් සඳහන් කර ඇති කෙසේ හෝ දිනිය යුතු ය යන win win සංකල්පයකට අනුව ය. ඔවුන් ලාභ උපරිම කරගන්නේ වෙළඳ නාමය සියුම් ලෙස වර්ධනය කරමින් එය සමාජ යහපත සඳහා යැයි කරන උතුම් ක්‍රියාවක් සමඟ සුක්ෂම ලෙස සම්බන්ධ කරමිනි. රෝග බෝවීම මර්දනය කර ගැනීම සඳහා අත්සේදීම වැදගත් බව අපට කියාදෙන සුප්‍රකට ගෘහස්ථ සබන් නිෂ්පාදකයාගේ වෙළඳ දැන්වීම මීට කදිම උදාහරණයක් සපයයි.

කළමනාකරණ අධ්‍යාපනයට සදාචාර යොමුවක් හා සමාජ හා ආර්ථික සාධාරණත්වය පිළිබඳ වගකීමක් අන්තර්ගත විය යුතු බව මේ සම්බන්ධයෙන් විචාරශීලී ව බලන ඕනෑම කෙනෙකුට පෙනී යා යුතු යි. එහෙත් එය හුදෙක් නීතියෙන් ගැලවීමට කරන සුළු වැයමක් වශයෙන් නොව හර වටිනාකමින් යුතුවූ පද්ධතියට කාවැද්දිය යුතු අත්‍යවශ්‍ය සාධකය යි.

ආර්ථික වර්ධනය යනු සංවර්ධනය සඳහා ඇවසි මූල සාධකයක් මිස එය අන්තයක් නොවන බව වටහාගත යුතු යි. සංවර්ධනයේ දර්ශකයන් වශයෙන් ඒක පුද්ගල දළ දේශීය නිෂ්පාදනයෙහි ඇති සීමාවන් වටහා ගෙන, මානව සංවර්ධන දර්ශකය (HDI) වැනි විකල්පයන් මෙන් ම ආර්ථික අසමානත්වය පිළිබිඹු කරන ලොරන්ස් වක්‍ර (Lorenz curve), ගිනි සංගණකය (Gini Coefficient) වැනි දෑ ගැන දැනුවත් ව සිටීම යහපත් ය. සහසුයේ සංවර්ධන අරමුණ (MDG) ලැයිස්තුගත කිරීමට කළමනාකරණ උපාධිධරයකුට නොහැකි නම් එය ලජ්ජාවට කරුණකි. මිල්ටන් ෆ්‍රීඩ්මන් (Milton Friedman) හා ඔහුගේ න්‍යායයන් ගැන ඔවුන් දන්නා තරමට අමර්ත්‍යා සෙන් (Amartya Sen) සහ ඔහුගේ න්‍යායයන් ගැන ද ඔවුන් දැනසිටිය යුතු ය.

විෂය ධාරාවට මෙවැනි නවතම සංකල්ප හා රටාවන් ඇතුළත් කිරීම වැඩි යහපතක් ඉටු කිරීමට හේතුවිය හැකිවන අතර විශ්වවිද්‍යාල තුළ ආකල්ප හා වටිනාකම වර්ධනයට බෙහෙවින් බලපාන සාධකයන් වන්නේ විෂය බාහිර ක්‍රියාකාරී කටයුතු බව අප දැන සිටිය යුතු ය.

මේ සන්දර්භය තුළ 20 වන ශතවර්ෂයේ ජර්මන් ජාතික කාල් ජැස්පර්ස් (Karl Jaspers) නමැති දාර්ශනිකයා තුනන විශ්වවිද්‍යාලයක කාර්යභාරය පිළිබඳ පළකළ අදහස් ගෙන දැක්වීම යෝග්‍යයයි හැඟේ.

ජැස්පර්ස් විශ්වවිද්‍යාලය දුටුවේ එකිනෙකට බැඳුණු මධ්‍යස්ථාන තුනකින් සමන්විත ආයතනයක් ලෙසට යි. සමාජයට අවශ්‍ය වෘත්තිකයන් පුහුණු කරන පුහුණු මධ්‍යස්ථානයක් වශයෙන් ද, සමාජයේ ප්‍රශ්න නිරාකරණය කිරීම සඳහා පර්යේෂණ කටයුතු කරන “පර්යේෂණ මධ්‍යස්ථානයක්” වශයෙන් ද නිදහස් චින්තනයකට අවසි නිදහස් පරිසරයක් සැපයෙන සංස්කෘතික මධ්‍යස්ථානයක් වශයෙන් ද හේ විශ්වවිද්‍යාලය දුටුවේය. මේ කටයුතු තුන ම ඉතාමත් සියුම් ව එකිනෙකට සම්බන්ධව තිබිය යුතු බවත් ඔහුගේ අදහස විය.

අවාසනාවට මෙන් හුදෙක් ආර්ථික සාර්ථකත්වය පිළිබඳ පමණක් සැලකිල්ල යොමුවීම නිසා විශ්වවිද්‍යාලය මගින් ඉටුකළ යුතු තෙවැනි කාර්යය ගැන වැඩි සැලකිල්ලක් අප දක්වා ඇත. ශ්‍රී ලංකාවේ බොහෝ දෙනාගේ මතය වන්නේ අප විශ්වවිද්‍යාලය සමාජ, දේශපාලන හා ආර්ථික ප්‍රශ්න පිළිබඳව අර්ථවත් වාද විවාද පැවැත්වීමෙන් ඇත් වූ අදහස් හා වටිනාකම පිළිබඳ විවෘත සාකච්ඡා පැවැත්වීමට ප්‍රමාණවත් ඉඩකඩ සපයා නැති ආයතන බව යි. මෙහි පවතින බුද්ධිමය පරිසරය ස්වාධීන චින්තනයට සුදුසු තත්ත්වයක් ඇතිකර නැත. ශිෂ්‍ය අන්තගාමීත්වය හා ප්‍රචණ්ඩත්වය සහ බැඳුණු අවිචාරවත් චින්තනයකට සිසුන් පොළඹවන උපසංස්කෘතියක් බිහිවීම නිසා විශ්වවිද්‍යාලයට හිමිවිය. යුතු විශ්වසනීය, සදාචාරාත්මක දේශපාලන බලවේගයක් වශයෙන් ක්‍රියා කිරීමට ඇති හැකියාව අඩපණ කර ඇත. මෙම තත්ත්වය පිළිබඳ ආචාර්ය මණ්ඩලය ද තරමක් දුරට වගකිය යුතු ය. මෙහිලා කැපීපෙනෙන ලෙස කටයුතු කරන ආචාර්යවරුන් කිහිප දෙනෙකු හැරුණ විට බොහෝ ආචාර්යවරු මෙවැනි ක්‍රියාකාරකම්වලින් ඇත්ව සිටිති. නැතහොත් ඒවා ගැන නොසැලකිල්ලෙන් කටයුතු කරති. ශිෂ්‍යයන් සමඟ විවෘත පරිසරයක අදහස් හුවමාරු කර ගැනීමට නොහැකි තත්ත්වයක පසුවෙති. නැතහොත් එසේ කිරීමට කැමැත්තක් නොදක්වති. මේ අතර අන්තගාමී ශිෂ්‍ය නායකත්වය ඔවුන්ගේ සෝෂාලාරී, අතාර්කික හා ප්‍රචණ්ඩකාරී ක්‍රියා මාර්ග නිසා ඔවුන් ඉදිරිපත් කරන සමාජ සාධාරණත්වය හා නිදහස් අධ්‍යාපනය පිළිබඳ අදහස් සමාජය තුළ පිළිගැනීමට ලක් කිරීමට අපොහොසත්ව ඇත.

මේ අංශයෙන් සලකා බලන කල ලංකාවේ විශ්වවිද්‍යාල පද්ධතියට ඔවුන්ගෙන් රටට ඉටුවිය යුතු සමාජ මෙහෙවර ඉටුකිරීමට අපොහොසත් ව ඇත්තේ රටේ කර්මාන්ත ප්‍රවර්ධනයට ඇවසි

උපාධිධාරීන් බිහිකිරීමට අපොහොසත් වීම නිසා නොවේ. සමාජය ප්‍රවේසම්කාරීව ධනාත්මක පරිසරයක් කරා උත්ප්‍රේරණය කිරීමට ඇති නොහැකියාව නිසා ය. මෙම කාර්යය ඉටු කිරීම සඳහා විශ්වවිද්‍යාලය හැර වෙනත් විකල්ප යාන්ත්‍රණයක් හෝ ආයතනයක් නොමැත. එච්.ජී. වේල්ස් (H.G. Wells) මහතා විසින් ප්‍රකාශිත “නූතන මානව ඉතිහාසය වඩවඩාත් ම අධ්‍යාපනය හා විනාශය අතර තරඟයක් බවට පත් වී ඇත.” යන කියමන වෙන කිසිදාකට වඩා අද සමාජයට අදාළ වේ.

මා හිතවත් උපාධිධාරීනී, මවිසින් ඔබට දියයුතු අවසන් පණිවිඩය කුමක් ද? මම යළිත් වරක් බිල්ගේට්ස් (Bill Gates) භාවඩ විශ්වවිද්‍යාලයේ උපාධි ප්‍රදාන උත්සව සභාව අමතමින් උපාධිධරයන්ට දුන් පණිවිඩයට ඔබවට ගෙනයනු කැමැත්තෙමි.

බොහෝ දේ ඔබට ලැබී ඇති බැවින් ඔබෙන් ද අප බොහෝ දේ බලාපොරොත්තු වෙමු. දක්ෂතාව, වරප්‍රසාද හා අවස්ථා වශයෙන් ඔබට ලැබී ඇති දේ ගැන සලකා බලන විටත් ලෝකය ඔබෙන් ඉල්ලුම් කළ යුතු දේ අසීමිත ය.

මීට අවුරුදු 30 කට පසු ඔබ යළිත් භාවඩ විශ්වවිද්‍යාලයට පැමිණේයැයි මම බලාපොරොත්තු වෙමි. එසේ පැමිණ ඔබේ දක්ෂතාවෙන් හා ඔබගේ ජවයෙන් ඔබ කර ඇති දෑ ආවර්ජනය කරන්න. මම විශ්වාස කරනවා ඔබ එය විනිශ්චය කිරීමේදී හුදෙක් ඔබ වෘත්තීය වශයෙන් ලබාගත් සාර්ථකත්වය ගැන පමණක් නොතකා ලෝකයේ පවතින ගැඹුරුතම අසමානකම් පිළිබඳව ඔබ කටයුතු කළ ආකාරය පිළිබඳවත් මෙනෙහි කළ යුතුයි කියා. මනුෂ්‍යත්වය පමණක් ඔබ හා පොදුව ඇති අන් සෑම අයුරකින් ඔබට අසමාන වූ සහ ඇත් වූ මිනිසුන්ගේ අවශ්‍යතාවන් ගැන ඔබ කොතරම් සංවේදී වූවා ද යන්න මෙනෙහි කරන්න.

ප්‍රිය උපාධිධරයනි,

ඔබ සියලුදෙනා ශ්‍රී ලංකාවේ පුරෝගාමී කළමනාකරණ පීඨයෙන් පිටව යන උපාධිධාරීන් පන්තියකි. මා ඔබට දෙන පණිවිඩය මෙය යි.

උපාධිධරයකු වශයෙන් ඔබ හුදෙක් ඔබේ විෂය පථයෙන් විශිෂ්ටයකු වීම ප්‍රමාණවත් නොවේ. ඔබගේ පෞරුෂයෙන් ද විශිෂ්ටයකු විය යුතු ය. ඔබට මේ තාක් කල් රැක බලාගත් සමාජය සාරවත් කිරීම සඳහා ස්වාධීන ව සිතා බලා ටේබල් සම්පන්න ව කටයුතු කළයුතු ය. කෙටියෙන් කිවහොත් ඔබ අලුත් ආරක කළමනාකරණ උපාධිධරයෙක් විය යුතු ය. ඔබගේ සහ ඔබ සංවිධානයේ සාර්ථකත්වය සඳහා කටයුතු කරන අතර ම ඔබට වඩා වරප්‍රසාද අල්ප වූ නමුත් ඔවුන්ගේ දහඩිය මහන්සියෙන් ඔබගේ අධ්‍යාපනයට දායක වූ අය වෙනුවෙන් යමක් කිරීමට ද ඔබ ඉදිරිපත් විය යුතු ය. බ්ලේස් පැස්කල් (Blaise Pascal) නැමැති කීර්තිධර ප්‍රංශ ගණිත ශාස්ත්‍රඥයා සහ ධර්මාචාර්යවරයා ප්‍රකාශ කළ පරිදි මිනිසා යනු සුරැකියෙක්වත් මෘගයෙක්වත් නොවේ. එහෙත් අභාග්‍යයට හේතුව සුරැකියෙකුගේ භූමිකාව ගත යුත්තා මෘගයෙකුගේ භූමිකාව රඟපෑමයි.

මා විශේෂයෙන් අමතන්නේ ඔබ අතර ඇති දක්ෂයන්ට යි. කිසි දිනෙක මෘගයකුගේ භූමිකාවකට පෙළඹෙන්න එපා. ව්‍යාපාර ලෝකයේ ඇති සර්වපිත්තල සහ ආටෝපයන්ගෙන් ඔබ මුසපත් නොවන්න. වැදගත් වන්නේ බාහිර පෙනුම නොව අන්තර්ගතය බව සිහි තබාගන්න. ඔබ තරු ඇල්ලීමට ප්‍රයත්නයක් දැරුවත් ඔබේ දෙපා ස්ථිර වශයෙන් ම පොළොව මත තබාගෙන කටයුතු කරන්න. ඔබට මම යළිත් වරක් ඔබගේ අනාගත කාර්යයන්හිදී ජයග්‍රහණය ප්‍රාර්ථනය කරමි.!

2008.12.01

Responsibility of Management Graduates

Prof. Narada Warnasuriya

I am deeply honoured by the invitation to deliver the Convocation Address. I thank the Dean and the academic staff of the Faculty of Management Studies and Commerce for having invited me. During my term as Vice-Chancellor I have had very close contacts with your Faculty and I am aware of the many innovative and progressive academic programmes that have been developed and delivered during this period. I am also aware, that your Faculty is the pioneer in undergraduate management education in Sri Lanka which continues to attract the cream of the students entering the management stream.

It is also the Faculty which offers the widest variety of special courses in different aspects of management and commerce catering to the requirements of both state and corporate sectors. I know that each and every one of these courses have their special features and strengths and that the academic staff has developed them through great difficulties. Having had the pleasure of directly participating in or observing many of their innovative aspects I am convinced that you are a truly fortunate group of graduates who have benefited from an outstanding academic programme designed to bring out the best in you. I would say that in the Sri Lankan context you are an elite group. On this day, having completed your training in a specified discipline of management or commerce, you stand on the threshold of your future as qualified graduates of a prestigious university. While wishing you success, I would like to offer you some challenging and sobering thoughts on the role of the management profession in the world today.

The recent emphasis on the social importance of the university is set within the framework of a knowledge economy. With the demise of the welfare state and the ascendancy of global free market, there seems to be only one social model to aspire to which is summed up in the phrase "knowledge driven development".

A knowledge economy has been defined as one that creates, disseminates and uses knowledge to enhance its growth and development. The four pillars of a knowledge economy are a business environment that provides incentives for efficient creation, dissemination and use of knowledge, a dynamic information infrastructure that facilitates effective communication, dissemination and processing of information, an efficient innovation system of universities, research institutes, industries and other organizations which facilitates the creation, assimilation and adaptation of knowledge to suit local needs and last but not the least an educated and skilled workforce that can create and use knowledge.

It is such a qualified, skilled and adaptable work force that you are joining as new recruits. In this societal model you are not expected to wait until employment opportunities come to you. You are expected to chase after opportunities and capture them. If no opportunities exist, you are to create

your own. You have to be bold and adventurous and take calculated risks. In short you have to be entrepreneurial in your outlook to life and work.

However there has been one aspect which has been glaringly absent in this paradigm of development. That is a concern for social and economic justice. The obsession with the creation of an economically competitive society has been at the expense of a just and equitable society. The pursuit of efficiency in economic growth has become an end to itself. Market liberalization without providing a social safety net to the poor has widened the gap between the rich and the poor and the poor are being further marginalized.

The last two decades of the 20th century witnessed the largest economic expansion in the history of the world. But the benefits have hardly accrued to the poor. In fact 90% of the increased wealth has been concentrated in the top 10% of the population. Not only has the gap widened, in real terms, the poor have become poorer. 40% of the world's population including 45 million in the United States, live below the poverty line. In India which is boasting a 6-8% per annual growth rate of its GDP, 380 million people live on less than one dollar a day.

This blot on the knowledge economy was recently highlighted poignantly by one of the greatest entrepreneurs of our time, Bill Gates. In his convocation address to the Harvard University where he had studied before dropping out for a career in software development, he said "What I remember above all about Harvard was being in the midst of so much energy and intelligence. It could be exhilarating, intimidating, sometimes even discouraging but always challenging.

It was an amazing privilege and though I left early I was transformed by my years at Harvard by the friendships I made and the ideas I worked on. But taking a serious look back, I do have one big regret. I left Harvard with no real awareness of the awful inequities in the world, the appalling disparities of health, wealth and opportunity that condemn millions of people to lives of despair.

I learned a lot here at Harvard about new ideas in economics and politics. I got great exposure to the advances being made in sciences.

But humanity's greatest advances are not in discoveries but in how these advances are applied to reduce inequity. Whether through democracy, strong public education, quality health care or broad economic opportunity reducing inequity is the highest human achievement."

The developed world has not been immune from the ill effects of this unbridled quest for wealth creation.

Thomas Jefferson one of the founding fathers of American independence had visionary foresight when he, said in 1802.

"I believe that banking institutions are more dangerous to our liberties than standing armies. If the American people ever allow private banks to control the issue of their currency first by inflation and then by deflation the banks and the corporations that grow up around the banks will deprive the people of all property until their children wake up homeless in the continent their fathers conquered.

These words seem prophetic in the light of what is happening in the world of finance today. The deregulation and privatization of the global free market economy which gained momentum under Margaret Thatcher and Ronald Reagan has permitted many previously respectable banks, financial institutions, mortgage companies, building societies or insurance companies to throw caution to the wind in their zealous pursuit of maximizing yields in the shortest possible time. There has been a collective failure of oversight and misjudgment of risk at the highest echelons of the corporate world. Corporate greed has clearly exceeded corporate responsibility.

In the collapse of financial institutions which we are witnessing both globally and locally there is little doubt that laxity of ethical and social values in top and middle management has been an important underlying factor.

It is not surprising that many have seen a link between the problems of global finance, its chronic inequities as well as the acute crises and a failure of modern management education to instill a concern for ethical values and social justice as an integral part of the quest for excellence and organizational success. Five years ago business schools, particularly in America came under attack following the corporate scandals that erupted at firms such as Enron and World.com. Many of the corporate villains indicted boasted MBAs from top business schools. At that time many agreed with one commentator who said that the only solution to the ethical problems of corporate America was to fire everyone under thirty five with a MBA.

In spite of this a recent survey of the 50 top MBA programmes globally as rated by the Financial Times, published in the journal of Business Ethics reveal that only 25% teach ethics as a stand alone course. This is a five fold increase since 1988. However one third of them require some coverage of corporate social responsibility, ethics and sustainability as a part of the MBA. Few of them teach these by experiential learning or immersion techniques.

Even the recent movement towards corporate social responsibility has been an after thought and the manner in which it is practiced by most corporate entities provides only lip service to the concept.

Most still follow the guru of the free market Nobel laureate Milton Friedman who said "The only social responsibility of business is to increase its profits. They practice what is euphemistically referred to as a "win win" strategy which aims to maximize profits by covertly linking a subtle brand promotion to the claimed good deed. A public campaign to minimise infections by handwashing launched by a reputed manufacturer of household soap is a case in point.

It should be apparent to any critical observer that an ethical orientation and a concern for social and economic justice need to be ingrained into management education not in a minimalist fashion with a view to merely complying with legal requirements but as an integral part of its core values.

There should be an awareness that economic growth is only a pre-condition for development and not an end in itself. An appreciation of the limitation of GDP per capita as an indicator of development and familiarity with other indicators such as the Human Development Index (HDI) and measures of economic disparity such as Lorenz curves and Gini coefficients would be desirable. It would be a shame if any management graduate is unable to list the Millennium Development Goals (MDG).

As much as they know of Milton Friedman and his work they should know of Amartya Sen and his work.

While inclusion of these concepts and newer paradigms in the course content may help to change for the better, we know that acquisition of attitudes and values while in a university is greatly influenced by extra- curricular activities.

In this context it is pertinent to reflect on the view of Karl Jaspers a leading German philosopher of the twentieth century on the role of a modern university.

He saw it as comprising of three interconnected centres, a “training centre” to produce society's professionals, a “research centre” to solve its problems and a “cultural centre” to provide a liberal environment for its thinkers. Jaspers envisaged the three roles merging imperceptibly with each other as a composite whole.

Unfortunately in our thrust towards organizational success in mere economic terms we have neglected the third role. Many feel that Sri Lankan Universities have ceased to be centres which promote genuine dialogue and debate on social, political and cultural issues. We do not provide an adequate space for free and open discussion of ideas and values. The intellectual environment is not conducive to independent thinking. Student radicalism and violence coupled with a sub culture of indoctrination have crippled the universities role as a credible moral and political force. The academic staff are at least partly to blame for this situation. With a few notable exceptions they are detached and indifferent. They seem unable or uninclined to communicate with students in an open environment. The radical student leadership by the stridency, irrationality and the violence of their outbursts have done little to further societal acceptance of the causes they espouse, including social justice and free education.

In this context it is fair to say that Sri Lankan Universities are failing in their obligation so society not so much because of their inability to produce graduates that industry requires but as much because of their failure to navigate society safely and to catalyze a positive social transformation, for which there is no alternative mechanism or institution. The statement of H. G. Wells that “Human history is more and more a race between education and catastrophe” has never been more true than in today’s context.

So my dear graduates, what is my final message to you? I would like to take you back to what Bill Gates had to say to the graduating class at Harvard.

“From those to whom much is given, much is expected. When you consider what you have been given in talent, privilege and opportunity there is almost no limit to what the world has a right to expect from you.

I hope you will come back to Harvard 30 years from now and reflect on what you have done with your talent and your energy. I hope you will judge yourself not on your professional accomplishments alone but also on how well you have addressed the world’s deepest inequities, how well you treated people a world away who have nothing in common with you but their humanity”

You are the graduating class of the pioneer management faculty in Sri Lanka. I have this to say to you.

As a graduate you are not merely expected to be master of your subject. You must also be a master of yourself with an ability to think independently and act courageously to enrich the society which has sustained you thus far. You must be one of a new breed of management graduates who while striving for both personal and organizational success have a concern for the less advantaged members of society whose sweat and toil contributed to your education.

Blaise Pascal a renowned French mathematician and spiritualist once said “Man is neither angel nor beast and the misfortune is that he who would act the angel act the beast”.

I speak especially to the academic high flyers. Resist the temptation to be a beast. Do not be overawed by the glitz and tinsel of the corporate world. Remember that it is not the style that matters but the substance. You may reach for the stars but have your feet firmly planted on the ground.

Once again I wish you success in your future endeavours.

2008.12.01